

Bedömningsgrunder inom regelbunden tillsyn – grundsärskola

Huvudmannanivå, offentlig huvudman

Läsanvisning:

Bedömningsgrunderna beskriver vilka områden som ingår i den regelbundna tillsynen. Inom varje område återfinns de bestämmelser som Skolinspektionen prioriterar att bedöma. Utöver dessa kan andra bestämmelser vid behov även ingå i tillsynen.

Varje område ramar in av en övergripande text (blå ruta). Denna text har till syfte att sätta in bedömningsområdena i ett bredare sammanhang samt att i vissa fall ange gjorda avgränsningar inom området. Texten är skriven så att den anger ett önskvärt tillstånd. Efter denna text följer de så kallade kritiska faktorerna, vilka anger de bestämmelser som ska utredas och bedömas.

1 Förutsättningar för utbildningen vid skolenheten

Hemkommunen ansvarar för att barn som har rätt till utbildning får en skolplacering och att bevaka att barn som är skolpliktiga men har valt att få sin utbildning hos en annan huvudman går i skolan. I egenskap av huvudman är kommunen skyldig att se till att alla barn som är skolplacerade i de kommunala grundskolorna deltar i utbildningen. Huvudmannen ska snarast lämna uppgifter till elevers hemkommuner när skolpliktiga elever börjar eller slutar vid dess skola eller det har inletts en utredning om elevens frånvaro, för att möjliggöra för hemkommunerna att ta sitt ansvar för eleverna i dessa situationer. Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I arbetet med skolsituationen för nyanlända elever och att ge modersmålsundervisning har huvudmannen ett ansvar för hur resurserna organiseras och fördelas för att eleverna ska få det stöd och den undervisning de har rätt till. Huvudmannen ska även se till att elever erbjuds lovskola i enlighet med författningarnas krav. För det fall fjärrundervisning används på skolenheterna ska huvudmannen se till att skollagstiftningens krav kring detta upprätthålls. Och om distansundervisning används så måste antingen huvudmannen själv ha ett godkännande som utförare eller se till att anlita en annan huvudman som är godkänd som utförare. Huvudmannen ska också se till att mottagandet i grundskola sker i enlighet med skolförfattningarna. Detta gäller såväl elever på särskoleenheter som elever som är helt eller delvis integrerade i grundskolenheter. Hemkommunen ser till att mottagandet i grundskolan föregås av en utredning samt att det finns rutiner för omprövning av beslut.

Arbetet granskas genom bedömning av följande kritiska faktorer:

- 1.1 Huvudmannen ser till att det vid skolenheterna erbjuds och anordnas modersmålsundervisning till alla elever som tillhör någon av de nationella minoriteterna och för de elever som i övrigt har rätt till detta (11 kap. 10 § skollagen, 5 kap. 10 § skolförordningen).
- 1.2 Huvudmannen använder sig av fjärrundervisning endast under de förutsättningar som regleras i författningarna (21 kap. 2–5, 9–10 §§ skollagen och 5 a kap. 2–3, 5–6 §§ skolförordningen).
- 1.3 Om distansundervisning används har huvudmannen ett godkännande som utförare eller anlitar en annan huvudman som är godkänd som utförare (22 kap. 9 § och 23 kap. 17 § skollagen).
- 1.4 Huvudmannen ser till att elever deltar i utbildningen och lämnar snarast uppgift till elevens hemkommun när en skolpliktig elev börjar eller slutar vid dess grundskola eller det har inletts en utredning om elevens frånvaro enligt 7 kap. 19 a § skollagen (7 kap. 22 § skollagen).
- 1.5 Hemkommunen har vetskap om vilka barn i skolpliktig ålder som är folkbokförda i kommunen och ser till att dessa barn är placerade i en skolenhet, om inte en undantagsbestämmelse är tillämplig. Hemkommunen försäkrar sig om att skolpliktiga barn som inte går i dess grundskola på något annat sätt får föreskriven utbildning (7 kap. 2, 4 och 21 §§ skollagen och 10 kap. 24 och 30 §§ skollagen).
- 1.6 En bedömning av nyanlända elevers kunskaper görs i enlighet med de tidsfrister som gäller. Resultatet av bedömningen beaktas vid planeringen av elevens undervisning (3 kap. 12 c–d §§ skollagen och 1–3 §§ Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2016:10] om underlag för bedömning av nyanlända elevers kunskaper).
- 1.7 Huvudmannen beslutar om elever huvudsakligen ska läsa ämnen eller ämnesområden (11 kap. 8 § skollagen).
- 1.8 För elever som är mottagna i grundskolan och får sin utbildning i grundskolan eller sameskolan, och elever i grundskolan som får sin utbildning inom grundskolan, gäller den ursprungliga skolformens bestämmelser för eleven (7 kap. 9 § skollagen).

1.9 Hemkommunen ser till att mottagandet i grundsärskolan föregås av en utredning som omfattar en pedagogisk, psykologisk, medicinsk och social bedömning, samt att samråd sker med elevens vårdnadshavare (7 kap. 5 § skollagen och 29 kap. 10 § skollagen).

1.10 Hemkommunen ser till att mottagandet föregås av att vårdnadshavare lämnat sitt medgivande till att eleven tas emot i grundsärskolan, om hemkommunen inte bedömt att det finns synnerliga skäl med hänsyn till barnets bästa att ta emot eleven utan vårdnadshavares medgivande (7 kap. 5 § skollagen).

1.11 Hemkommunen utreder vid behov frågan om omprövning av beslut om mottagande till grundsärskolan, och vidtar efter beslut de åtgärder som krävs för elevens övergång till annan skolform (7 kap. 5 a och 5 b §§ skollagen).

2 Styrning och utveckling av utbildningen

Huvudmannen har det övergripande ansvaret för att verksamheten uppfyller alla lagar, förordningar och föreskrifter.

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen tar emot och utreder klagomål mot utbildningen och i förekommande fall vidtar de åtgärder som behövs för att avhjälpa brister i skolorna som framkommer genom sådana klagomål.

Arbetet granskas genom bedömning av följande kritiska faktorer:

2.1 Huvudmannen tar emot och utreder klagomål mot utbildningen och har skriftliga rutiner för klagomålshanteringen samt informerar elever, vårdnadshavare och personal om dessa rutiner (4 kap. 8 § skollagen).

2.2 Om det genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ser huvudmannen till att åtgärder vidtas (4 kap. 7 § skollagen).